

Lovforslag nr. L 35. Fremsat den 23. oktober 2002 af trafikministeren (Flemming Hansen)

Forslag

til

Lov om Bornholmstrafikken A/S

§ 1. Trafikministeren bemyndiges til efter forelæggelse for Folketingets Finansudvalg at stifte et aktieselskab ved navn Bornholmstrafikken A/S, hvis aktiekapital tegnes af staten. Aktiekapitalen indbetales som nærmere fastsat i åbningsbalancen, herunder ved indskud af hele eller dele af statsvirksomheden Bornholmstrafikkens aktiver og passiver.

Stk. 2. Selskabets formål er at drive rederivirksomhed. Selskabet kan tillige drive anden virksomhed, som har en forretningsmæssig sammenhæng med rederivirksomheden.

Stk. 3. Selskabet skal drives på et forretningsmæssigt grundlag.

Stk. 4. Stiftelsen kan i regnskabs- og skattemæssig henseende ske med virkning fra den 1. januar i stiftelsesåret.

§ 2. Bornholmstrafikken A/S overtager ved stiftelsen samtlige rettigheder og forpligtelser vedrørende den indskudte virksomhed.

Stk. 2. Tinglysning og registrering af selskabets rettigheder og forpligtelser kan ske på grundlag af denne lov.

§ 3. For lønmodtagere ansat i statsvirksomheden Bornholmstrafikken på tidspunktet for stiftelsen af selskabet finder lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse anvendelse.

§ 4. Trafikministeren bemyndiges til at sælge aktierne i Bornholmstrafikken A/S. Der kan tegnes medarbejderaktier.

Stk. 2. I tilfælde af, at selskabet ikke vinder det første gennemførte udbud af den samfundsbe-

grundede færgebetjening til og fra Bornholm, afhændes eller likvideres selskabet.

§ 5. Trafikministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Ministeren kan herunder fastsætte, at lovens enkelte bestemmelser træder i kraft på forskellige tidspunkter.

§ 6. Lov nr. 272 af 23. maj 1973 om Bornholmstrafikken ophæves.

Stk. 2. Lov nr. 258 af 6. juni 1985 om tjenestemandsansættelser ved Bornholmstrafikken ophæves.

§ 7. De medlemmer af styrelsen i statsvirksomheden Bornholmstrafikken, som er beskikket efter indstilling fra personalerepræsentanterne i virksomhedens samarbejdsudvalg, indtræder ved stiftelsen af Bornholmstrafikken A/S i bestyrelsen herfor, og hvervet gælder, indtil medarbejderne har valgt medlemmer til selskabets bestyrelse. Dette valg skal finde sted senest seks måneder efter stiftelsen af selskabet.

Stk. 2. Treårsreglen i aktieselskabslovens § 49, stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, 1. pkt., finder ikke anvendelse ved valg efter stk. 1. Ved beregning af ansættelsestiden efter aktieselskabslovens § 49, stk. 7, medregnes ansættelsestiden i statsvirksomheden Bornholmstrafikken.

§ 8. Bornholmstrafikken A/S tegner de for selskabet nødvendige forsikringer. Statens selvforsikringsordning gælder, indtil der er etableret anden forsikringsdækning.

§ 9. I lov nr. 398 af 2. juni 1999 om færgefart foretages følgende ændring:

F. t. l. om Bornholmstrafikken A/S

1. I § 2 indsættes som *stk. 5*:

”*Stk. 5.* Trafikministeren sikrer den samfunds-
begrundede færgebetjening med passagerer,
post og gods til og fra Bornholm. Den samfunds-
begrundede færgebetjening skal udbydes. For

perioden indtil det vindende rederi har påbe-
gyndt færgebetjeningen, sikrer trafikministeren
uden afholdelse af udbud, at den samfundsbe-
grundede færgebetjening til og fra Bornholm vi-
dereføres.”

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Samtidig med, at staten i 1973 overtog ansvaret for sejladsen Rønne-København og Rønne-Ystad, blev Bornholmstrafikken oprettet som statsvirksomhed. Mens organiseringen af den kollektive trafik på langt de fleste områder har undergået væsentlige ændringer de senere år, har de institutionelle rammer for færgebetjeningen af Bornholm stort set været uændret.

I de øvrige dele af den kollektive trafik er ændringerne sket med baggrund i en blanding af EU-krav og danske ønsker om at sikre en effektiv, kundeorienteret og billig transport. Et af midlerne hertil har været en adskillelse af trafikkerfunktionen og ansvaret for virksomhedsdriften. Det er lignende forhold, der ligger bag ønsket om at sikre Bornholmstrafikken en handlekraftig bestyrelse, som skal sikre, at rederiet drives effektivt, mens Trafikministeriet varetager trafikkerfunktionen.

Som nævnt i regeringsgrundlaget er der behov for reformer, der udvikler mere fleksible strukturer og fremmer tilpasningsevnen i erhvervslivet og den offentlige sektor. Det gælder også Bornholmstrafikken.

For at sikre Bornholmstrafikken større fleksibilitet og kommerciel frihed ønskes statsvirksomheden omdannet til et aktieselskab. Bornholmstrafikken vil dermed få bedre muligheder for at agere forretningsmæssigt og dermed mulighed for at konkurrere på fair og lige vilkår med private rederivirksomheder.

En stor del af den øvrige kollektive trafik har i de senere år været i udbud. Det gælder f.eks. andre samfundsgrundede færgeoverfarter og busdrift. Det sker bl.a. for at sikre en effektiv, kundeorienteret og billig transport.

Færgebetjeningen af Bornholm er i en lignende situation. Derfor ønskes der udbud af den samfundsgrundede færgebetjening af Bornholm. Ved et udbud vil kravene til den samfundsgrundede serviceforpligtelse blive præciseret, og markedsprisen herfor vil blive testet. Dette vil være med til at optimere forholdet mellem kvalitet og pris.

Regeringen vil anvende en del af de forventede besparelser i forbindelse med udbuddet til Bornholm til gavn for bornholmerne inden for rammerne af EU's statsstøtteregele.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget bemyndiger for det første trafikministeren til efter forelæggelse for Folketingets Finansudvalg at stifte et aktieselskab ved navn Bornholmstrafikken A/S, hvis aktiekapital tegnes af staten. Ved forelæggelsen for Folketingets Finansudvalg vil der blive forelagt et udkast til åbningsbalance og en redegørelse for selskabets økonomiske grundlag.

Lovforslaget indebærer for det andet, at der indsættes en bestemmelse i færgebogen, hvorefter trafikministeren sikrer den samfundsgrundede færgebetjening af Bornholm.

Endelig indebærer lovforslaget, at lov nr. 272 af 23. maj 1973 om Bornholmstrafikken samt lov nr. 258 af 6. juni 1985 om tjenestemandsansættelser ved Bornholmstrafikken ophæves, da der ikke længere er behov for lovene.

Indtil det vindende rederi starter sin sejlads, sikrer trafikministeren uden afholdelse af udbud, at den samfundsgrundede færgebetjening videreføres.

3. Statsvirksomheden Bornholmstrafikken

Bornholmstrafikken blev oprettet som statsvirksomhed, da staten med hjemmel i lov nr. 272 af 23. maj 1973 overtog aktiverne i A/S Dampskibsselskabet på Bornholm af 1866.

Bornholmstrafikkens formål er at drive trafik med passagerer, post og gods til og fra Bornholm. Rederiet besejler overfarterne Rønne-København, Rønne-Ystad og Rønne-Køge. Desuden besejles Rønne-Mukran (Tyskland) i samarbejde med Scandlines A/S. På grund af den sæsonvarierede efterspørgsel er der et forskelligt antal ture på overfarterne i løbet af året.

Overfarten mellem Rønne og Køge er en godsroute, der besejles i en forsøgsperiode frem til den 31. marts 2003, jf. Akt 182 tiltrådt af Finansudvalget den 29. maj 2002.

Overfarten mellem Rønne og Mukran besejles for tiden i et kommercielt samarbejde mellem Bornholmstrafikken og Scandlines A/S. Parterne har anmeldt samarbejdet til Kommissionen efter konkurrencereglerne. Kommissionen har i april 2002 tilkendegivet, at den anser aftalen mellem de to rederier for stridende mod konkurrencereglerne og opfordrer parterne til at genforhandle aftalen.

Bornholmstrafikkens produktion udgjorde i 2001 knap 189.000 sømil (1 sømil = 1,852 km). Rederiet transporterede ca. 1.250.000 passagerer, ca. 236.000 personbiler og knap 30.000 lastbiler, trailere og busser i 2001. Når der ses bort fra Mukran-overfarten, valgte 85 pct. af passagererne at rejse over Ystad og 15 pct. direkte mellem Rønne og København.

Til at udføre trafikbetjeningen ejer Bornholmstrafikken de to konventionelle færger M/F Jens Kofoed og M/F Povl Anker fra henholdsvis 1979 og 1978. Desuden er hurtigfærger Villum Clausen og godsfærger Bori Marie indchartret frem til 31. marts 2003.

Villum Clausen er en passager- og bilfærge, der udelukkende sejler på Ystad-overfarten, mens de konventionelle færger sejler med såvel gods (lastbiler og trailere) som passagerer og personbiler på Bornholmstrafikkens overfarter fra Rønne til henholdsvis København, Ystad og Mukran. Bori Marie er en godsfærge, som kun besejler Køge-overfarten.

Virksomheden havde i løbet af 2001 i alt 748 ansatte. Der er stor sæsonvariation i antallet hen over året. Således er der flest ansatte i sommermånederne. Omregnet til årsværk udgjorde personaleforbruget 484 i 2001. Der er ingen tjenestemænd i Bornholmstrafikken.

Bornholmstrafikken modtager kompensation for at udføre den samfundsbegrundede færgbetjening af Bornholm, idet virksomheden har et negativt driftsresultat, ligesom større investeringer finansieres via anlægsbevillinger på finansloven. Virksomheden er forpligtet til at overholde det i finansloven anførte nettotal, men indtægter og udgifter kan forøges eller reduceres under forudsætning af bibeholdelse af nettotallet. Blandt de øvrige bevillingsregler er den væsentligste muligheden for rederiet til inden for den gennemsnitlige omkostningsstigning i finansåret at kunne foretage takstændringer uden forelæggelse for Folketingets Finansudvalg.

Skibe og bygninger er Bornholmstrafikkens største aktiver. Skibene er de to nævnte konventionelle færger, mens bygningerne er en kombineret administrations- og terminalbygning i Rønne, en terminalbygning i København (inklusive kontor- og lagerfaciliteter), et serviceværksted i Rønne primært til servicering af

hurtigfærger samt yderligere en ejendom (overnatningssted). Desuden har Bornholmstrafikken et antal mindre aktiver i form af biler, maskiner og EDB-anlæg.

Havnefaciliteterne tilhører som udgangspunkt havnene, der står for eventuelle anlægsinvesteringer. Bornholmstrafikken betaler havneafgift for at benytte havnene og har påtaget sig betydelige, længerevarende forpligtelser over for havnene i forbindelse med foretagelsen af havneinvesteringerne.

4. Rammerne for den samfundsbegrundede færgbetjening af Bornholm

Lovforslaget indebærer en to-leddet proces, der består i, dels at statsvirksomheden Bornholmstrafikken etableres som aktieselskab, dels at den samfundsbegrundede færgbetjening af Bornholm udbydes. Stiftelsen af aktieselskabet er forudsat at finde sted, inden færgetrafikken udbydes. Hvis stiftelsen ikke gennemføres inden fristen for afgivelse af anmodning om prækvalifikation (prækvalifikationsfristen), vil statsvirksomheden Bornholmstrafikken deltage. Såfremt statsvirksomheden i denne situation vinder udbuddet, stiftes selskabet. Hvis statsvirksomheden ikke vinder udbuddet, vil der skulle tages stilling til statsvirksomhedens fremtid.

Der er ikke på nuværende tidspunkt truffet beslutning om, præcist hvornår Bornholmstrafikken A/S i givet fald skal stiftes.

Der har gennem nogen tid pågået et arbejde i Bornholmstrafikken med at forbedre økonomistyringen og den forretningsmæssige styring af virksomheden.

Der er for det første gennemført en ændring af sammensætningen af Bornholmstrafikkens styrelse, således at denne består af personer med erhvervsmæssig baggrund, herunder personer med kendskab til det lokale erhvervslivs forhold.

For det andet er der i forbindelse med implementering af nye økonomistyringssystemer, booking- og lønstyringssystemer, forstyringssystemer m.v. gennemført en række ændringer af forretningsgange og rutiner, som skal sikre en forbedring af virksomhedens forretningsmæssige drift.

Der er for det tredje igangsat et arbejde, som skal gøre Bornholmstrafikken i stand til at aflægge regnskab fra og med 2002 efter bestemmelserne i årsregnskabsloven for statslige aktieselskaber, således at gennemskueligheden af og overblikket over virksomhedens økonomi øges.

Statens muligheder for at yde støtte til overfarten Rønne-Ystad har været genstand for forhandlinger med Kommissionen. Kommissionen har således rejst

tvivl om, hvorvidt der overhovedet kunne gives tilskud til driften af denne overfart, idet Kommissionen fandt det tvivlsomt, om det ville være i overensstemmelse med EU-reglerne, at en medlemsstat pålagde en færgeoverfart mellem to medlemsstater forsyningspligt. Efter forhandlinger har Kommissionen accepteret, at Ystad-overfarten kan betragtes som samfundsbegrundet, således at der vil kunne ydes tilskud til driften af denne overfart efter forudgående udbud, såfremt den svenske regering ikke har indvendinger.

Mukran-overfarten er ikke en samfundsbegrundet overfart. Kommissionen har således anset det for udelukket, at der vil kunne pålægges en forpligtelse til at drive denne overfart. På denne baggrund indgår overfarten Rønne-Mukran ikke i planerne for udbud af den samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm.

Udbuddet vil skulle gennemføres under overholdelse af de EU-retlige regler, herunder navnlig ligebehandlingsprincippet.

Finansudvalget vil få forelagt dels et aktstykke om udbudsbetingelserne, dels et aktstykke om stiftelsen af Bornholmstrafikken i aktieselskabsform.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil ikke i sig selv have konsekvenser for hverken staten eller den nye regionskommune på Bornholm. Det forventes dog, at udbuddet af den samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm vil medføre reducerede driftsudgifter. Regeringen vil lade en del af de forventede besparelser i forbindelse med udbuddet tilgå Bornholm til gavn for bornholmerne inden for rammerne af EU's statsstøtteregler.

Det er i sagens natur muligt, at Bornholmstrafikken A/S ikke vinder det kommende udbud af færgebetjeningen til og fra Bornholm. Hvis selskabet ikke efterfølgende kan afhændes, vil der skulle gennemføres en likvidation af selskabet. Der henvises til bestemmelsen i lovforslagets § 4 og bemærkningerne hertil.

Selskabet vil som aktieselskab skulle betale lønsumsafgift i henhold til reglerne i lønsumsafgiftsloven herom. Bornholmstrafikken A/S vil således ikke kunne anses for en offentlig virksomhed i lønsumsafgiftslovens forstand, selv om staten ejer samtlige aktier i selskabet.

I administrativ henseende vil lovforslaget medføre, at der sikres en klarere opgavefordeling mellem staten som trafikfører og ejer og rederiet som kommerciel virksomhed. Lovforslaget vil endvidere indebære, at den hidtidige statslige styring af virksomheden via de årlige bevillingslove og de særlige styringsregler i lov om Bornholmstrafikken afløses dels af en fremtidig

statslig kontraktsstyring som trafikfører, dels af de almindelige regler i selskabslovgivningen, som fremover vil regulere statens udøvelse af ejerrollen som aktionær.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget indebærer, at de samfundsbegrundede overfarter til og fra Bornholm åbnes for konkurrence.

Lovforslaget har ikke været forelagt for Økonomi- og Erhvervsministeriets Testpanel, idet det i samråd med Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Administrative Løtelser er vurderet, at det vil være unødigt byrdefuldt for virksomhederne at deltage i en panelundersøgelse. Dette skyldes, at lovforslaget ikke vurderes at have væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet, da forslaget primært vedrører selskabsomdannelsen for statsvirksomheden Bornholmstrafikken.

7. Regionale konsekvenser

Stiftelsen af aktieselskabet vil ikke i sig selv medføre konsekvenser for regionen. En vurdering af lovforslagets regionale konsekvenser vil afvente resultatet af udbuddet. Regeringen vil, som nævnt under afsnit 5, anvende en del af de forventede besparelser i forbindelse med udbuddet til Bornholm til gavn for bornholmerne inden for rammerne af EU's statsstøtteregler.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Etableringen af Bornholmstrafikken i aktieselskabsform volder ikke i sig selv EU-retlige problemer. I overensstemmelse med det såkaldte markedsøkonomiske investorprincip vil det i forbindelse med stiftelsen blive påset, at den kapital, der indskydes i Bornholmstrafikken A/S, ikke overstiger, hvad der er forretningsmæssigt begrundet. Staten må nemlig som ejer af aktieselskabet som udgangspunkt ikke agere på en sådan måde, at statsmidler benyttes til at give selskabet en ikke forretningsmæssigt begrundet fordel i forhold til dets konkurrenter.

Der vil i forbindelse med forelæggelsen for Folketingets Finansudvalg blive redegjort for selskabets økonomiske grundlag og dermed også for overholdelsen af det ovenfor nævnte markedsøkonomiske investorprincip.

Udbud af samfundsbegrundede overfarter til og fra Bornholm er i overensstemmelse med et ønske fremsat af Kommissionen.

Udbuddet gennemføres under overholdelse af de EU-retlige regler om udbud og statsstøtte.

I perioden indtil den vindende tilbudsgiver har overtaget driften af de samfundsbegrundede overfarter, vil trafikministeren uden afholdelse af udbud skulle sikre, at den samfundsbegrundede færgebetjening videreføres.

Afhængigt af tidspunktet for stiftelsen af Bornholmstrafikken i aktieselskabsform vil driften af de samfundsbegrundede overfarter i en kortere eller længere overgangsperiode kunne blive varetaget af Bornholmstrafikken A/S i henhold til aftale med Trafikministeriet. Det vil blive undersøgt, hvorvidt der efter

statsstøttere reglerne er behov for til Kommissionen at notificere det tilskud, der i givet fald vil blive ydet til Bornholmstrafikken A/S i henhold til en sådan aftale.

Endelig bemærkes, at selskabet i medfør af lovforslagets § 4, stk. 2, skal afhændes eller likvideres, såfremt det ikke vinder det første gennemførte udbud af de samfundsbegrundede overfarter. Såfremt der skal ske en likvidation af selskabet, forudsættes dette i givet fald at ske ved en solvent likvidation. Det vil blive drøftet med Kommissionen, hvorledes dette vil være muligt inden for rammerne af EU's statsstøttere regler.

10. Hørte organisationer m.v.

Lovforslaget er sendt i høring hos de i bilag 1 nævnte organisationer m.v.

Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Forventelig mindre udgifter efter udbud.	Virksomheden kan blive afviklet, hvilket kan medføre afviklingsomkostninger.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Klarere opgavefordeling mellem staten som trafik køber og rederiet som kommerciel virksomhed. Klarere adskillelse mellem statens opgaver som trafik køber og ejer.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	De samfundsbegrundede overfarter til og fra Bornholm åbnes for konkurrence.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Det vil blive drøftet med Europa-Kommissionen, hvorledes det vil være muligt inden for rammerne af EU's statsstøttere regler at sikre, at der gennemføres en solvent likvidation af Bornholmstrafikken A/S, såfremt selskabet ikke vinder det første gennemførte udbud af de samfundsbegrundede overfarter. Der henvises i øvrigt til afsnit 9 i de almindelige bemærkninger.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås i stk. 1, at trafikministeren bemyndiges til at stifte et aktieselskab, hvori alle aktierne ved stiftelsen ejes af staten. Forud for stiftelsen af selskabet forelægges et udkast til åbningsbalance samt en redegørelse for selskabets økonomiske grundlag for Fol-

ketingets Finansudvalg til godkendelse. Selskabets aktiekapital og størrelsen og sammensætningen af selskabets egenkapital vil fremgå heraf. Det vil i den forbindelse også fremgå, hvilke dele af virksomheden med tilhørende aktiver og passiver samt rettigheder og forpligtelser i statsvirksomheden Bornholmstrafikken, der ved stiftelsen overtages af selskabet. Samtidig vil der i givet fald blive redegjort for håndteringen

af de aktiver og passiver samt rettigheder og forpligtelser i statsvirksomheden, som ikke indskydes i selskabet. Ved forelæggelsen for Folketingets Finansudvalg vil der ligeledes blive redegjort for, hvorledes der er søgt tilvejebragt sikkerhed for, at der vil kunne gennemføres en solvent likvidation. Der vil kun blive søgt tilvejebragt sikkerhed for solvent likvidation for det tilfælde, selskabet ikke vinder det første gennemførte udbud af de samfundsbegrundede overfarter, og der ikke sker en afhændelse af selskabet, jf. lovforslagets § 4, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Selskabets navn skal ved stiftelsen være Bornholmstrafikken A/S, men navnet kan efterfølgende ændres i overensstemmelse med de almindelige regler herom i selskabslovgivningen.

Selskabets formål er efter bestemmelsen i stk. 2 at drive rederivirksomhed og anden virksomhed, som har en forretningsmæssig sammenhæng hermed.

Det følger af bestemmelsen i stk. 3, at Bornholmstrafikken A/S skal virke på samme grundlag som private rederivirksomheder. Selskabet vil skulle drives på et forretningsmæssigt grundlag. Selskabet vil således som andre selskaber kunne drive virksomhed i helt eller delvist ejede datterselskaber og vil kunne indgå forskellige former for samarbejde med andre virksomheder. Selskabet vil kunne drive virksomhed under andre navne og erhverve ejerandele i andre virksomheder, herunder i udlandet. Selskabet vil endvidere både i national og international sammenhæng kunne indgå samarbejdsaftaler, alliancer og lignende i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed.

For selskabet vil gælde lovgivningen om aktieselskaber med de fravigelser, der følger af denne lov, hvilket bl.a. har betydning for indtræden og valg af medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i selskabet, jf. lovforslagets § 7.

Antallet af bestyrelsesmedlemmer fastsættes i selskabets vedtægter, og bestyrelsen vælges, bortset fra medarbejdervalgte medlemmer, af generalforsamlingen. Bestyrelsen skal sammensættes af personer med forretningsmæssig og ledelsesmæssig ekspertise samt indsigt i samfunds- og erhvervsforhold.

Der er ikke på nuværende tidspunkt truffet beslutning om, præcist hvornår Bornholmstrafikken A/S i givet fald skal stiftes, men der stiles mod, at stiftelsen finder sted, inden færgetrafikken udbydes. Der henvises herved til de almindelige bemærkninger, afsnit 4.

Bestemmelsen i stk. 4 giver hjemmel til, at stiftelsen i regnskabs- og skattemæssig henseende kan ske med tilbagevirkende kraft til den 1. januar i stiftelsesåret.

Til § 2

Efter bestemmelsen overtager Bornholmstrafikken A/S ved stiftelsen samtlige rettigheder og forpligtelser vedrørende den del af virksomheden med tilhørende aktiver og passiver i statsvirksomheden Bornholmstrafikken, som ved stiftelsen indskydes i selskabet.

Bornholmstrafikken A/S skal således fuldt ud respektere alle vilkår i kontrakter, overenskomster, lejeaftaler m.v., som er indgået af statsvirksomheden Bornholmstrafikken vedrørende den indskudte virksomhed. Bornholmstrafikken A/S indtræder endvidere i alle statsvirksomheden Bornholmstrafikkens rettigheder vedrørende den indskudte virksomhed.

Debitorskiftet indebærer, at selskabet skal opfylde de forpligtelser, som selskabet overtager fra statsvirksomheden Bornholmstrafikken. Opfylder selskabet imidlertid – mod forventning – ikke de forpligtelser, som overtages fra statsvirksomheden, og kan kreditorerne ikke opnå fyldestgørelse for deres krav i selskabets formue, vil staten i denne situation ikke være frigjort for sine forpligtelser, medmindre kreditorerne efter almindelige formueretlige regler i det hele må anses at have accepteret alene at holde sig til selskabet som ny medkontrahent (debitor). Bornholmstrafikken A/S indtræder desuden i rettigheder og pligter i forhold til personalet, jf. lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

I forbindelse med debitorskiftet fra statsvirksomheden Bornholmstrafikken til Bornholmstrafikken A/S kan det blive aktuelt at gennemføre visse kontraktspændringer efter aftale med kontraktsparterne.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1.

Efter stk. 2 kan tinglysning og anden registrering ske på grundlag af denne lov. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at selskabet – hvis selskabet vurderer det hensigtsmæssigt – foretager registrering af skibe i udlandet i henhold til de regler, som er gældende herfor.

Til § 3

Lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, jf. lovebkendtgørelse nr. 710 af 20. august 2002, finder ikke anvendelse på søgående skibe, jf. lovens § 1, stk. 2.

Lovforslaget indebærer, at virksomhedsoverdragelsesloven finder anvendelse for alle lønmodtagere i statsvirksomheden Bornholmstrafikken på tidspunktet for selskabets stiftelse. Virksomhedsoverdragelsesloven finder således også anvendelse for de lønmodtagere i statsvirksomheden, der ved Bornholmstrafikken A/S' overtagelse af færgedriften gør tjeneste på færgerne, uanset om disse er Bornholmstrafikkens egne færger eller chartrede færger.

I tilslutning hertil gælder bestemmelsen i sømandslovens (lovbekendtgørelse nr. 766 af 19. september 1995 med senere ændringer) § 14, stk. 2, hvorefter en sømand kan kræve afsked, hvis skibet overtages af en anden dansk reder, og sømanden på forespørgsel af skibsføreren snarest meddeler, at han ikke ønsker at fortsætte tjenesteforholdet hos den nye reder.

Til § 4

I henhold til bestemmelsen i stk. 1 bemyndiges trafikministeren til at sælge aktierne i det stiftede selskab. Bestemmelsen giver ministeren mulighed for, hvis dette måtte blive aktuelt, at sælge aktierne eller dele heraf uden en forudgående lovændring, men efter forelæggelse for de bevilgende myndigheder. Tilsvarende vil der kunne gennemføres en fusion med andre selskaber mod vederlæggelse i aktier.

I forbindelse med et eventuelt salg gives der mulighed for at tegne medarbejderaktier, herunder til favørkurs, til de af selskabet ansatte medarbejdere. Baggrunden herfor er ønsket om at understøtte medarbejdernes tilknytning til virksomheden.

Afhængigt af tidspunktet for stiftelsen af Bornholmstrafikken A/S og tidspunktet for den vindende tilbudsgivers overtagelse af den samfundsbegrundede fæргеbetjening, vil driften af disse ruter i en kortere eller længere overgangsperiode kunne blive varetaget af Bornholmstrafikken A/S i henhold til aftale med Trafikministeriet. Da selskabet skal drives på forretningsmæssigt grundlag, må den aftale, der skal gælde for en sådan overgangsperiode, ikke indebære, at selskabet får et driftstilskud, der er højere end de nødvendige meromkostninger, der er forbundet med varetagelsen af de samfundsbegrundede overfarter i overgangsperioden.

Hvis selskabet ikke vinder udbuddet, vil dets forretningsgrundlag forsvinde, og selskabet vil derfor i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i stk. 2 skulle afhændes eller likvideres.

Da selskabet ikke vil have nogen fortrinsstilling i forbindelse med udbuddet, er der en reel risiko for, at selskabet vil skulle afhændes eller likvideres forholdsvis kort tid efter stiftelsen.

Såfremt selskabet skal være i stand til at kunne agere på et sædvanligt forretningsmæssigt grundlag i den omhandlede overgangsperiode, forudsætter det, at selskabets medkontrahenter har en forventning om, at de ikke som følge af selskabets særlige situation udsætter sig for en unormalt stor forretningsmæssig risiko. Målet er derfor at sikre, at der, såfremt selskabet ikke kan afhændes, vil kunne gennemføres en solvent likvidation.

Det vil blive drøftet med Kommissionen, hvorledes det inden for rammene af EU's statsstøtteregler vil være muligt at nå dette mål.

Der vil blive redegjort for resultatet af disse drøftelser i forbindelse med forelæggelsen for Folketingets Finansudvalg forud for selskabets stiftelse, jf. lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil. Det vil også skulle fremgå af den redegørelse for selskabets økonomiske grundlag, som vil blive forelagt for udvalget, hvorledes der er søgt tilvejebragt sikkerhed for, at der i tilfælde af likvidation vil kunne gennemføres en solvent likvidation.

Til § 5

Det foreslås, at tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af trafikministeren. Herved opnås, at de nødvendige forudsætninger for og forberedelser i forbindelse med stiftelsen kan gennemføres, inden lov om Bornholmstrafikken ophæves. Med bestemmelsen om, at ministeren kan sætte de enkelte bestemmelser i kraft på forskellige tidspunkter opnås, at bemyndigelsen til at oprette selskabet m.v. kan træde i kraft, når forudsætningerne for stiftelsen er opfyldt, herunder udarbejdelse af åbningsbalance. Samtidig sikres det, at lov om Bornholmstrafikken opretholdes indtil det tidspunkt, hvor stiftelsen rent faktisk kan finde sted.

Til § 6

Bestemmelsen i stk. 1 indebærer, at statsvirksomheden Bornholmstrafikken ophører.

I stk. 2 foreslås, at lov nr. 258 af 6. juni 1985 om tjenestemandsansættelser ved Bornholmstrafikken ophæves. Der vil ikke være behov for loven, efter at selskabet er stiftet.

Til § 7

Det foreslås i stk. 1, at de medlemmer af styrelsen i statsvirksomheden Bornholmstrafikken, som er beskikket efter indstilling fra personalerepræsentanterne i virksomhedens samarbejdsudvalg, indtræder i bestyrelsen i aktieselskabet ved stiftelsen heraf. Herved sikres, at medarbejderne er repræsenteret i selskabets bestyrelse allerede fra stiftelsen og ikke først fra det tidspunkt, hvor der har fundet valg sted. Medarbejdernes valg til bestyrelsen skal finde sted senest seks måneder efter stiftelsen af selskabet.

Bestemmelsen i stk. 2 indebærer en fravigelse af aktieselskabslovens § 49, stk. 2, 3. pkt., og § 49, stk. 3, 1. pkt., hvorefter medarbejderne først har krav på valg af medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen i selskaber efter tre år. Ligeledes foreslås det, at der i forbindelse med det første valg efter selskabets stiftel-

se sker en fravigelse af kravet i aktieselskabslovens § 49, stk. 7, om at de bestyrelsesmedlemmer, der vælges af medarbejderne, udpeges blandt de medarbejdere, der hele sidste år før valget har været ansat i selskabet.

Til § 8

Bornholmstrafikken A/S vil som aktieselskab ikke være omfattet af statens selvforsikring. Så hurtigt som muligt efter stiftelsen vil selskabet derfor i henhold til bestemmelsens 1. pkt. skulle etablere den nødvendige forsikringsdækning i form af såvel lovpligtige forsikringer, som andre forsikringer, f.eks. tingsskadeforsikring af selskabets aktivmasse m.v.

I forbindelse med forelæggelsen for Folketingets Finansudvalg af udkastet til selskabets åbningsbalance og økonomiske grundlag, jf. bestemmelsen i § 1 og bemærkningerne hertil, vil der blive foretaget en nærmere beskrivelse og afgrænsning af den nødvendige forsikringsdæknings omfang og de forventede forsikringsudgifter for selskabet.

Bestemmelsens 2. pkt. indebærer, at selskabet vil være omfattet af statens selvforsikring, indtil der er etableret anden forsikringsdækning. Selskabet skal etablere den samlede forsikringsdækning så hurtigt som muligt. Der vil eventuelt kunne blive tale om, at ikke alle nødvendige forsikringer kan tegnes samtidig.

Med henblik på at sikre, at selskabet ikke ved den midlertidige selvforsikringsordning opnår en økonomisk fordel i forhold til konkurrerende virksomheder, vil der i forbindelse med fastlæggelsen af selskabets økonomiske grundlag ved stiftelsen blive taget højde for, at selskabet i en kortere periode ikke vil skulle betale forsikringspræmier.

Til § 9

Bestemmelsen medfører, at trafikministeren skal sikre den samfundsbegrundede færgebetjening med passagerer, post og gods til og fra Bornholm. Færgebetjeningen skal udbydes, men trafikministeren skal sikre, at de samfundsbegrundede overfarter opretholdes i perioden, indtil den vindende tilbudsgiver overtager driften.

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger vil det afhængigt af tidspunktet for stiftelsen af Bornholmstrafikken A/S være muligt, at driften i denne overgangsperiode skal varetages af selskabet i henhold til aftale herom med Trafikministeriet. En sådan aftale vil skulle udformes på en sådan måde, at selskabet kun får mulighed for at få dækket de nødvendige meromkostninger, der for selskabet vil være forbundet med varetagelsen af de samfundsbegrundede overfarter.

Bilag 1**Oversigt over myndigheder og organisationer, der er anmodet om en udtalelse i anledning af lovforslaget**

BornholmsTrafikken

Bornholms Amt

Kontaktrådet for trafikbetjeningen af Bornholm

Danmarks Rederiforening

Bilfærgernes Rederiforening

Dansk Industri

Landbrugsrådet

Det Danske Handelskammer

Forbrugerrådet

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Metal Søfart

SID/Transport og Servicegruppen

Statsansattes Kartel

Dansk Navigatorforening

Maskinmestrenes Forening

Dansk Sø-Restaurations Forening

Restaurationsbranchens Forbund (RBF)

Til lovforslag nr. L 35. Skriftlig fremsættelse (23. oktober 2002)

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om Bornholmstrafikken A/S.
(Lovforslag nr. L 35).

Lovforslaget indeholder de overordnede rammer for en kommende gennemførelse af en toleddet proces, der består i, dels at statsvirksomheden Bornholmstrafikken etableres som aktieselskab, dels at den samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm udbydes.

Samtidig med, at staten i 1973 overtog ansvaret for sejladsen Rønne-København og Rønne-Ystad, blev Bornholmstrafikken oprettet som statsvirksomhed. Mens organiseringen af den kollektive trafik på langt de fleste områder har undergået væsentlige ændringer de senere år, har de institutionelle rammer for færgebetjeningen af Bornholm stort set været uændret.

En stor del af den øvrige kollektive trafik har i de senere år været i udbud. Det gælder f.eks. andre samfundsbegrundede færgeoverfarter og busdrift. Det sker bl.a. for at sikre en effektiv, kundeorienteret og billig transport.

Færgebetjeningen af Bornholm er i en lignende situation. Derfor ønskes der udbud af den samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm. Ved et udbud vil kravene til den sam-

fundsbegrundede serviceforpligtelse blive præciseret, og markedsprisen herfor vil blive testet. Dette vil være med til at optimere forholdet mellem kvalitet og pris.

Lovforslaget bemyndiger trafikministeren til efter forelæggelse for Folketingets Finansudvalg at stifte et aktieselskab ved navn Bornholmstrafikken A/S, hvis aktiekapital tegnes af staten. Ved forelæggelsen for Folketingets Finansudvalg vil der blive forelagt et udkast til åbningsbalance og en redegørelse for selskabets økonomiske grundlag.

Lovforslaget indebærer endvidere, at der ind sættes en bestemmelse i færge-loven, hvorefter trafikministeren sikrer den samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm.

Indtil det vindende rederi starter sin sejlads, sikrer trafikministeren uden afholdelse af udbud, at den samfundsbegrundede færgebetjening videreføres.

Trafikministeren bemyndiges til efter forelæggelse for Folketingets Finansudvalg at afhænde aktierne i det i henhold til lovforslaget stiftede selskab.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til Tingets hurtige og velvillige behandling.